

WWF

REPORT

2010

Η ΕΚΘΕΣΗ
ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΕ
ΜΕ ΤΗ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ

ECOFYS

ΣΥΝΟΨΗ

A

B

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΩΝ

C

ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

D

E

F

WWW.CLIMATEPOLICYTRACKER.EU

G

ΣΥΝΟΨΗ

Οι οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά 80-95% έως το 2050, ώστε να μεταβούν σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και να συνεισφέρουν στον στόχο συγκράτησης της αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας κάτω από τους 20 C (αν και ολοένα και περισσότερες χώρες ζητούν η θερμοκρασία να μην ξεπεράσει τους 1,50 C). Διαπιστώνεται πως τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να τριπλασιάσουν τις προσπάθειές τους. Ακόμα και οι χώρες που βρίσκονται ψηλά στην κατάταξη των «κλιματικών δράσεων» πρέπει να διπλασιάσουν την αποδοτικότητα των πολιτικών τους. Τα κράτη μέλη μπορούν να ανταλλάξουν εμπειρίες και επιτυχημένα παραδείγματα. Μια χώρα που θα ακολουθήσει το παράδειγμα των χωρών που κατατάσσονται στις υψηλότερες θέσεις της παρούσας αξιολόγησης αυτομάτως θα επιτύχει τα 2/3 των στόχων της. Πάντως γενικά, όλες οι χώρες πρέπει να δώσουν μεγαλύτερη βαρύτητα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης.

Συλλογή δεδομένων και βαθμολόγηση των κλιματικών πολιτικών

Το WWF προχώρησε σε εκτεταμένη επισκόπηση των πολιτικών των κρατών μελών που σχετίζονται με τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Στην πλήρη έκθεση παρέχεται σύνοψη για την κατάσταση των πολιτικών σε κάθε κράτος μέλος, ανά τομέα και περιοχή πολιτικής.

Επιπρόσθετα, αναπτύχθηκε μέθοδος βαθμολόγησης, ώστε να υπολογιστεί ο αντίκτυπος αυτών των κλιματικών πολιτικών. Συνολικά χρησιμοποιήθηκαν 83 δείκτες για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των προσπαθειών μείωσης των εκπομπών σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Οι περισσότεροι δείκτες μετρούν την αναμενόμενη επίπτωση των υφιστάμενων πολιτικών και βάσει αυτών προκύπτει περισσότερο από το 70% της συνολικής βαθμολογίας κάθε χώρας. Επιπλέον, υπάρχουν δείκτες που μετρούν την έως σήμερα πρόοδο, καθώς και δείκτες που αξιολογούν τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές.

Οι δείκτες δεν εκτιμούν μόνο την ύπαρξη πολιτικών για τη μείωση των εκπομπών, αλλά αξιολογούν επιπλέον την ύπαρξη άλλων συγκρουσιακών πολιτικών μέτρων και τυχόν εμποδίων στην υλοποίηση φιλόδοξων δράσεων.

Για δώδεκα από τις μικρότερες χώρες της ΕΕ, επιλέχθηκε η χρήση μιας μικρότερης ομάδας 43 δεικτών.

Δίδονται συγκεντρωτικά αποτελέσματα για τους δείκτες ανά τομέα και σε εθνικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται σε μια κλίμακα που κυμαίνεται από Α (τέλεια) έως G (φτωχές πολιτικές).

Τα αποτελέσματα για τους δείκτες συγκρίνονται σε σχέση με ένα ιδεατό πλαίσιο πολιτικών για μια οικονομία χαμηλού άνθρακα, πλαίσιο που βασίζεται στην επισκόπηση της διαθέσιμης βιβλιογραφίας. Αυτό το πλαίσιο περιλαμβάνει φιλόδοξες πολιτικές για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, 100% ΑΠΕ έως το 2050, ευρεία υλοποίηση κατοικιών μηδενικής ενέργειας, 100% ανακυκλώσιμα προϊόντα, σχεδόν 100% ηλεκτροκίνηση των οχημάτων, νέες δράσεις για την μείωση των εκπομπών σε γεωργία και αλλαγή χρήσεων

Η ανάλυση ευαισθησίας βάσει ενός διαφορετικού και λιγότερο φιλόδοξου πλαισίου δεν προκαλεί σημαντικές διαφοροποιήσεις στα αποτελέσματα. Ταχεία και φιλόδοξες αντιδράσεις απαιτούνται σε όλους τους τομείς.

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι μοναδική από τρεις απόψεις:

→ **Είναι ολοκληρωμένη:**

Η ανάλυση περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

→ **Είναι συγκρίσιμη:**

Όλες οι χώρες βαθμολογούνται με την ίδια μεθοδολογία, ώστε να είναι συγκρίσιμη η απόδοσή τους σε ΑΠΕ, ενεργειακή απόδοση και γενικά σε κλιματικές πολιτικές.

→ **Είναι φιλόδοξη:**

Οι πολιτικές βαθμολογούνται σε σχέση με έναν ξεκάθαρο στόχο για μια οικονομία χαμηλών εκπομπών έως το 2050. Αυτό περιλαμβάνει πολιτικές που διαμορφώνουν μια μακροπρόθεσμη μετάβαση των οικονομιών, και δεν εστιάζει μόνο στις λιγότερο ακριβές επιλογές για την μείωση των εκπομπών και την επίτευξη των στόχων έως το 2020.

Η συγκεκριμένη αξιολόγηση θα ανανεώνεται κάθε χρόνο, ώστε να παρακολουθείται η πρόοδος κάθε κράτους.

Κύρια ευρήματα

→ **Οι χώρες στο σύνολό τους πρέπει να τριπλασιάσουν τις προσπάθειές τους:**

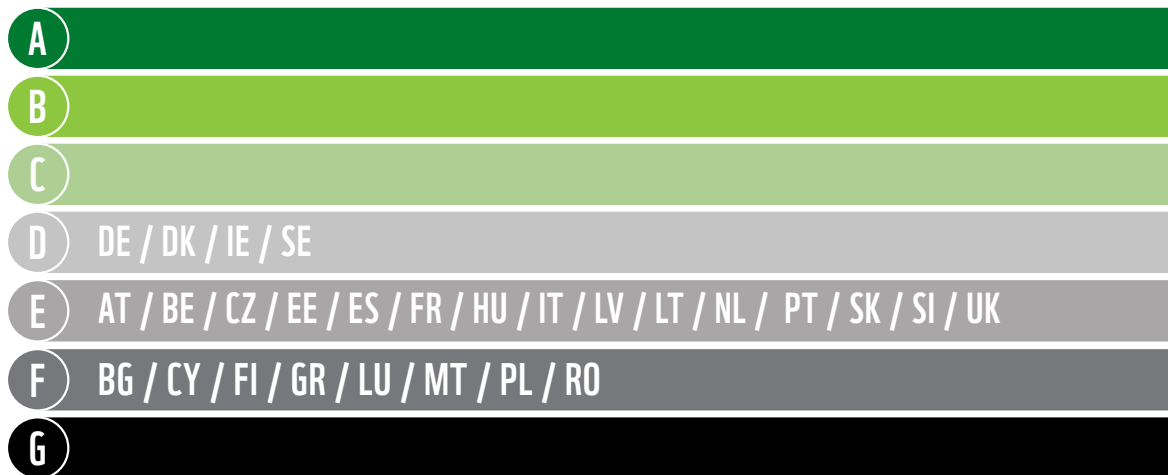
Αθροίζοντας τα αποτελέσματα για όλες τις χώρες και τους τομείς προκύπτει πως έχει αναληφθεί μόνο το 1/3 των απαιτούμενων προσπαθειών για την μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι χώρες να βαθμολογούνται κατά μέσο όρο με «E». Αρκετές χώρες βαθμολογούνται ακόμα πιο χαμηλά με «F».

→ **Οι «καλύτεροι σε κάθε τομέα», δηλαδή οι καλύτερες επιδόσεις ανά τομέα έχουν ολοκληρώσει μόνο τα 2/3 των προσπαθειών τους σε αυτόν τον τομέα:**

Μια χώρα που θα ακολουθήσει το παράδειγμα των χωρών που κατατάσσονται στις υψηλότερες θέσεις ανά τομέα αυτομάτως θα επιτύχει τα 2/3 των στόχων της και θα βαθμολογηθεί με «C», ένα σκορ αρκετά μεγαλύτερο από το μέσο όρο αλλά σίγουρα μακριά από το επιθυμητό. Φαίνεται πως υπάρχουν πολιτικές επιλογές για όλες τις χώρες, αλλά δεν έχουν εφαρμοστεί ευρέως και για το σύνολο των τομέων.

→ **Οι χώρες με την υψηλότερη συνολική βαθμολογία δεν αποτελούν «ηγέτιδες δυνάμεις»:**

Οι χώρες με την καλύτερη συνολική κατάταξη βαθμολογούνται με «D» καθώς βρίσκονται μόλις στα μισά του δρόμου που πρέπει να διανύσουν. Δεν θα ήταν λοιπόν σωστό να αποκαλούνται ηγέτιδες δυνάμεις, καθώς πρέπει να διπλασιάσουν τις προσπάθειές τους για να οδηγηθούν σε μια πράσινη οικονομία.

- **Η υποστήριξη των ΑΠΕ είναι η πλέον ευρέως διαδομένη πολιτική.**
Οι χώρες έχουν αναπτύξει και υλοποιούν ολοκληρωμένες στρατηγικές για τις ΑΠΕ και σιγά σιγά βρίσκουν τον τρόπο να ξεπερνούν τα εμπόδια. Η προώθηση των ΑΠΕ γίνεται καλύτερα στον τομέα του ηλεκτρισμού, με μέσο όρο βαθμολόγησης το «D» και μέγιστο το «B». Για τα κτίρια όμως το σκορ πέφτει (μ.ο. «E» και μέγιστο «C»), όπως και στις μεταφορές (μ.ο. «E» / μέγιστο «C») και τη βιομηχανία (μ.ο. «F» / μέγιστο «C»).
- **Η ενεργειακή αποδοτικότητα βρίσκεται σε υποδεέστερη μοίρα**
και οι δράσεις είναι λιγότερο ολοκληρωμένες. Το μέγιστο σκορ είναι «D», με μέσο όσο το «F».
- **Τα περισσότερα νέα κράτη μέλη βαθμολογούνται κάτω από τον μέσο όρο.**
Από τα 12 κράτη που εισήλθαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007, τα 10 βαθμολογούνται κάτω από τον μέσο όρο. Τα συγκεκριμένα κράτη βαθμολογούνται χαμηλά στους περισσότερους τομείς, με εξαίρεση τους τομείς της δασοπονίας και της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων.
- **Σε μερικούς τομείς, τα κράτη μπορούν να ανταλλάξουν εμπειρίες και παραδείγματα, αν και σε κάποιους άλλους λείπουν εντελώς τα καλά παραδείγματα.**
Ο πίνακας 1 δίνει μια σύνοψη των χωρών που παίρνουν την καλύτερη βαθμολογία σε κάθε τομέα, σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Σε δυο τομείς υπάρχουν χώρες που βαθμολογούνται με «B», αλλά στις υπόλοιπες κατηγορίες ακόμα και η πιο υψηλή βαθμολογία είναι ανεπαρκής.

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η Μεγάλη Βρετανία και η Ιρλανδία πετυχαίνουν το μεγαλύτερο σκορ, καθώς διαθέτουν μια μακροπρόθεσμη και νομικά δεσμευτική κλιματική στρατηγική που στοχεύει σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Η Γερμανία και η Δανία διαθέτουν σταθερό σύστημα υποστήριξης για την παραγωγή ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Και οι δυο διαθέτουν ένα σύστημα επιδότησης τιμής της KWh (feed-in tariff) για πάνω από μια δεκαετία. Πολιτικές για τη συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού έχουν αναπτυχθεί επαρκώς σε Ιρλανδία, Γερμανία και Ισπανία. Πάντως, η γενική βαθμολόγηση για τον τομέα παροχής ηλεκτρισμού είναι χαμηλή λόγω του αναποτελεσματικού ορίου εκπομπών στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών. Δεν υπάρχουν, επίσης, θεσμοθετημένα ανώτατα όρια εκπομπών για νέες θερμικές μονάδες πράγμα που έχει οδηγήσει στη δημιουργία νέων μονάδων άνθρακα και στην ευρεία χρήση επιδοτήσεων και φοροαπαλλαγών για τα ορυκτά καύσιμα.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ:

Οι πολιτικές στον βιομηχανικό τομέα είναι γενικά αναποτελεσματικές. Μόνο αξιοσημείωτο γεγονός η μεγάλη χρήση βιομάζας για θερμότητα στις βιομηχανίες της Σουηδίας. Αυτό οφείλεται εν πολλοίς στην αφθονία βιομάζας και λιγότερο στην ύπαρξη των κατάλληλων πολιτικών. Οι άλλες χώρες βρίσκονται αρκετά χαμηλά στην προώθηση των ΑΠΕ στην βιομηχανία. Ούτε, όμως, η ενεργειακή εξοικονόμηση στον τομέα της βιομηχανίας υποστηρίζεται επαρκώς. Δείπουν σημαντικές δράσεις, όπως η ύπαρξη προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας για τις ΑΠΕ και την εξοικονόμηση. Η κατανομή δικαιωμάτων μέσα από το σύστημα εμπορίας ρύπων δεν είναι η απαιτούμενη, ώστε να προκαλέσει σημαντικές δράσεις για την μείωση των εκπομπών. Επίσης, η αναδιάρθρωση του τομέα προς τη χρήση υλικών υψηλής ενεργειακής απόδοσης είναι κάτι άγνωστο για τις χώρες της ΕΕ. Η ύπαρξη μιας υπηρεσίας για την ενεργειακή απόδοση των υλικών στην Γερμανία, είναι ένα από τα ελάχιστα παραδείγματα προς αυτή την κατεύθυνση.

ΚΤΙΡΙΑ:

Η υποστήριξη των ΑΠΕ στα κτίρια βρίσκεται σε καλό επίπεδο. Η Τσεχία και η Δανία βαθμολογούνται με καλό σκορ γιατί κατάφεραν να αυξήσουν σημαντικά την συμμετοχή των ΑΠΕ στα κτίρια, μέσω οικονομικών κινήτρων, καθώς και με την προώθηση της συμπαραγωγής θέρμανσης και ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Η Γερμανία παίρνει καλό βαθμό γιατί διαθέτει ένα καλό νόμο για τη θέρμανση με χρήση ΑΠΕ. Η Ελλάδα και η Κύπρος βαθμολογούνται επίσης με καλό βαθμό για τα κίνητρα προώθησης των φ/β και την παράλληλη υποχρέωση τοποθέτησης ηλιακών θερμοσιφώνων. Συνολικά πάντως, η εξοικονόμηση στα κτίρια δεν προχωρά καλά. Δείπει η άμεση θέσπιση κριτηρίων για κτίρια μηδενικής ενέργειας, ενώ απουσιάζει το κατάλληλο πλαίσιο κινήτρων για την ανακαίνιση κτιρίων. Η Γερμανία διαθέτει ένα πακέτο κινήτρων, αλλά δεν είναι αρκετά φιλόδοξο.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:

Τα κίνητρα στον τομέα των μεταφορών είναι επίσης αναποτελεσματικά. Σχετικά καλό σκορ για την προώθηση των βιοκαυσίμων λαμβάνουν η Γερμανία και η Αυστρία. Η στήριξη των ηλεκτροκίνητων οχημάτων, σε συνδυασμό με την παραγωγή ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, αλλά δεν υπάρχει σήμερα σε καμία χώρα. Ακόμα και η ενεργειακή εξοικονόμηση, η πλέον σημαντική δράση για τις μεταφορές, δεν τυγχάνει της απαραίτητης φιλοδοξίας. Η Γαλλία που διαθέτει ένα σύστημα bonus malus για νέα αυτοκίνητα βρίσκεται στην κορυφή της βαθμολογίας, αν και δεν είναι ένα ικανοποιητικό μέτρο που θα επιφέρει ριζικές αλλαγές. Η ύπαρξη αυστηρών κριτηρίων για τις εκπομπές των οχημάτων και η παροχή χρηματικών κινήτρων μπορούν να αυξήσουν το επίπεδο φιλοδοξίας των πολιτικών. Επιπλέον, οι πολιτικές για την μείωση της κίνησης και την χρήση των ΜΜΜ γενικώς υποτιμώνται από τα κράτη μέλη. Η Πορτογαλία λαμβάνει εδώ σχετικά καλό βαθμό καθώς διαθέτει στρατηγική για την αλλαγή των μεταφορών από την ξηρά στη θάλασσα.

ΓΕΩΡΓΙΑ:

Οι χώρες της ΕΕ συνήθως εφαρμόζουν πολιτικές που καλύπτουν τις πιο σημαντικές πηγές αερίων θερμοκηπίου στην γεωργία, αλλά καμιά δεν βρίσκεται σε ηγετική θέση αναφορικά με τη δημιουργία γεωργίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Οι περισσότερες χώρες εφαρμόζουν τα όρια της ΕΕ για τα λιπάσματα ανά εκτάριο, αλλά η τήρηση των ορίων είναι αμφίβολη. Επίσης, όλες οι χώρες δηλώνουν πρόθυμες να μειώσουν το μεθάνιο από τη γεωργία, αλλά και πάλι καμιά χώρα δεν ηγείται της προσπάθειας.

ΔΑΣΟΠΟΝΙΑ:

Μόνο σε λίγες χώρες υπάρχει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τις χρήσεις γης, π.χ. στη Σλοβενία. Ένα εξαιρετικά θετικό μέτρο αφορά την πιστοποίηση κατά FSC (Forest Stewardship Council) όλων των κρατικών δασών στη Λετονία.

Πίνακας 1.
“Οι καλύτερες κάθε
κατηγορίας”:
οι υψηλότερες βαθμολογίες
χωρών ανά τομέα και η
σύγκρισή τους με τον
ευρωπαϊκό μέσο όρο

	Ανανεώσιμες		Ενεργειακή αποδοτικότητα		Γενικά θέματα ¹	
ΓΕΝΙΚΑ²					Ιρλανδία / Ηνωμένο Βασίλειο	Μέσος όρος Ε.Ε.
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ	Δανία/ Γερμανία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Ιρλανδία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Δανία / Εσθονία	Μέσος όρος Ε.Ε.
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	Σουηδία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Δανία / Εσθονία / Λιθουανία / Σλοβενία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Γερμανία	Μέσος όρος Ε.Ε.
ΚΤΙΡΙΑ	Τσεχία / Δανία / Γερμανία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Γερμανία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Δανία / Ουγγαρία / Λετονία / Ολλανδία / Ρουμανία / Σλοβενία / Σουηδία	Μέσος όρος Ε.Ε.
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	Αυστρία / Γερμανία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Γαλλία	Μέσος όρος Ε.Ε.	Πορτογαλία	Μέσος όρος Ε.Ε.
ΓΕΩΡΓΙΑ					Δανία / Ιρλανδία / Ολλανδία / Σλοβενία / Σουηδία / Ηνωμένο Βασίλειο	Μέσος όρος Ε.Ε.
ΔΑΣΟΠΟΝΙΑ					Κύπρος / Ιρλανδία / Λατβία / Λιθουανία / Μάλτα / Ολλανδία	Μέσος όρος Ε.Ε.

¹ Περιλαμβάνει όλες τις πολιτικές που δεν καλύπτονται από τις δράσεις στους τομείς των ΑΠΕ και της ενεργειακής αποδοτικότητας, π.χ. δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα στην παραγωγή ηλεκτρισμού, κλιματικοί φόροι κτλ.

² Περιλαμβάνει την γενική μακροχρόνια κλιματική στρατηγική κάθε κράτους

Τα κράτη της ΕΕ μπορούν να ανταλλάξουν εμπειρίες και καλά παραδείγματα.

Καλά παραδείγματα αποδοτικών πολιτικών μπορούν να αντληθούν από πολλές χώρες, όπως τα παρακάτω:

- **Αυστρία:** Δασικές πολιτικές σε συνάφεια με την προστασία του κλίματος
- **Βέλγιο:** Φορολογικές ελαφρύνσεις που αφορούν σε επενδύσεις στην ενεργειακή αποδοτικότητα
- **Κύπρος:** Υποχρέωση εγκατάστασης και χρήσης ηλιακών – θερμικών για την θέρμανση των κτηρίων. Ήδη έχει επιτευχθεί κάλυψη σε μεγάλο βαθμό.
- **Ελλάδα:** Προώθηση των φ/β στον οικιακό τομέα, με παράλληλη υποχρέωση εγκατάστασης ηλιακών θερμοσιφώνων
- **Δημοκρατία της Τσεχίας:** Επιδότηση για την ανακαίνιση των κτηρίων ώστε να ανταποκρίνονται στα νέα κτηριακά πρότυπα ή και σε ακόμα υψηλότερα επίπεδα.
- **Δανία:** Πρωτοπόρος στην ενσωμάτωση των ΑΠΕ στο δίκτυο, κατέχει το υψηλότερο μερίδιο στην συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού (CHP) στην ΕΕ.
- **Εσθονία:** Εφαρμόζει μια πολύ συνεπή πολιτική σε ότι αφορά στις χρήσεις γης.
- **Φιλανδία:** Μεγάλο μερίδιο συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας σε ότι αφορά στο βιομηχανικό και στον κτηριακό τομέα.
- **Γαλλία:** Ένα σύστημα Bonus/malus για την ενθάρρυνση χαμηλότερων εκπομπών από τα αυτοκίνητα.
- **Γερμανία:** Καλή λειτουργία του συστήματος επιδότησης της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (feed-in tariff)
- **Ιρλανδία:** Φιλόδοξες αγροτικές και δασικές πολιτικές.
- **Ιταλία:** Καλή λειτουργία του συστήματος σταθερής τιμής διοχέτευσης της ενέργειας (feed-in tariff) για τα φωτοβολταϊκά
- **Λετονία:** Φιλόδοξες δασικές πολιτικές: Όλα τα δάση της χώρας είναι πιστοποιημένα κατά FSC
- **Λιθουανία:** Φιλόδοξοι στόχοι για τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας
- **Λουξεμβούργο:** Πρώιμη ανάπτυξη του συστήματος διοχέτευσης στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, προερχόμενης από ανανεώσιμες πηγές
- **Μάλτα:** Μεγάλη οικονομική στήριξη για την τοποθέτηση ηλιακών θερμικών συλλεκτών.
- **Ολλανδία:** Στόχος το 5% των αυτοκινήτων να είναι ηλεκτρικά μέχρι το 2020.
- **Πορτογαλία:** Φιλόδοξα συστήματα για τη διοχέτευση ενέργειας παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές; Στόχος το 45% της ηλεκτρικής ενέργειας να προέρχεται από ΑΠΕ μέχρι το 2020.
- **Σλοβενία:** Στρατηγική ολιστικής προσέγγισης της χωρικής ανάπτυξης με συνδυασμό των χωρικών και των συγκοινωνιακών χαρακτηριστικών.
- **Ισπανία:** Υποχρεωτική χρήση ηλιακών θερμικών (για την κάλυψη του 30-70% των αναγκών σε θερμό νερό)
- **Σουηδία:** Μεγάλη εμπειρία στην επιβολή μιας συνολικής φορολογίας για τις εκπομπές CO₂.
- **Μεγάλη Βρετανία:** Εκτενής δράση ενάντια στην κλιματική αλλαγή, με μακροχρόνιους δεσμευτικούς στόχους, ανεξάρτητη εποπτεία και αναθεωρήσεις.

Disclaimer - αποποίηση ευθύνης

Η παρούσα έκθεση μετρά τον αντίκτυπο των σημερινών πολιτικών στις εκπομπές, ανεξάρτητα από τα κίνητρά γύρω από την ύπαρξή τους. Σε πολλές από τις χώρες με υψηλή βαθμολογία, τα μέτρα που οδηγούν σε μία σχετικά καλύτερη θέση στις πολιτικές για το κλίμα έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή λόγω πολιτικών κινήτρων που δεν σχετίζονται άμεσα με την κλιματική αλλαγή, όπως είναι η δημιουργία θέσεων απασχόλησης και η στήριξη της γεωργίας.

Οι περισσότερες πολιτικές βασίζονται σε μια διαδικασία εφαρμογής που λαμβάνει χώρα για αρκετά χρόνια. Συνεπώς, δεν είναι πάντα οι σημερινές κυβερνήσεις αυτές που θα πρέπει να επαινέθουν ή να κατηγορηθούν για τις υψηλές ή χαμηλές βαθμολογίες των χωρών τους.

Εξετάζεται η τάση όλων των χωρών προς ένα κοινό στόχο, μια οικονομία χαμηλής κατανάλωσης άνθρακα, ανεξάρτητα από την αφετηρία τους, όπως π.χ. οι κατά κεφαλήν εκπομπές ή η αποδοτικότητα. Ορισμένες χώρες ενδέχεται να κατατάσσονται σε καλή θέση επειδή εφαρμόζουν πολιτικές που τις φέρνουν πολύ πιο κοντά στον κοινό στόχο, αν και εκκινούν από ένα επίπεδο πολύ υψηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (π.χ. ο γερμανικός τομέας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας).

Κατατάσσουμε όλες τις χώρες σύμφωνα με την ίδια μεθοδολογία και το επίπεδο φιλοδοξίας, παρόλο που οι χώρες μπορεί να έχουν διαφορές στην ικανότητα δράσης, λόγω των διαφορών στις οικονομικές συνθήκες, στο μέγεθος της χώρας, στη δημόσια στήριξη των πολιτικών για το κλίμα και στο θεσμικό περιβάλλον.

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της αξιολόγησης είναι η διαφάνειά της σχετικά με τη σύνθεση της συνολικής βαθμολογίας. Συχνά, η κοινή γνώμη καθοδηγείται από μάλλον διαισθητικές υποθέσεις σχετικά με τις φιλοδοξίες της χώρας. Η παρούσα αξιολόγηση επιτρέπει την επαλήθευση των υποθέσεων αυτών, εξετάζοντας κάθε τομέα και πολιτική ξεχωριστά και εμβαθύνοντας περισσότερο στη σύνθεση αποτελεσματικών ή λιγότερο αποτελεσματικών συνολικών πολιτικών.

Ο δρόμος προς τα εμπρός

- Οι πολιτικές για το κλίμα πρέπει να είναι ολοκληρωμένες. Μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν καλύπτονται όλοι οι τομείς της πολιτικής. Πολλές χώρες επικεντρώνονται σε λίγους συγκεκριμένους τομείς και παραμελούν κάποιους άλλους.
- Για την ανάπτυξη συνεκτικών πολιτικών που θα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα την κλιματική αλλαγή (και όχι μόνο τυχαία), πρέπει να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν ισχυρά πολιτικά σχέδια που θα συνδέουν κλιματικές, οικονομικές και τεχνολογικές πολιτικές. Τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, είναι επείγοντως αναγκαίο να καθοριστούν οι κοινοί στόχοι, για την προστασία του κλίματος αλλά και για άλλους τομείς πολιτικής.
- Οι πολιτικές ενεργειακής αποδοτικότητας πρέπει να ενισχυθούν σε όλη την ΕΕ. Φαίνεται, ότι για τα κτίρια, τη βιομηχανία και τις μεταφορές, η αποτελεσματικότητα των πολιτικών είναι χαμηλή στα περισσότερα κράτη μέλη. Αυτό σημαίνει ότι το πρώτο βήμα για καλύτερες πολιτικές πρέπει να προέρχεται από μια ισχυρότερη προσπάθεια σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτό απαιτεί μια πιο φιλόδοξη διατύπωση των σχετικών ευρωπαϊκών οδηγιών. Το σημερινό «ενεργειακό και κλιματικό πακέτο» της ΕΕ για το 2020 δεν αρκεί για να φέρει την ΕΕ σε θέση να πετύχει μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα το 2050.

- Υπάρχουν ορισμένοι τομείς όπου οι πολιτικές ουσιαστικά δεν υφίστανται. Αυτοί περιλαμβάνουν την αποδοτική χρήση και την επαναχρησιμοποίηση των υλικών, τις πολιτικές δημιουργίας υποδομών για μεταφορές με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, τις πολιτικές ενεργειακής απόδοσης των εμπορευματικών μεταφορών και την εφαρμογή ΑΠΕ στη βιομηχανία. Αυτοί οι «γκρίζοι» τομείς χρειάζονται επείγοντως αναζωογόνηση, τόσο στο επίπεδο της ΕΕ όσο και των μεμονωμένων κρατών μελών.
- Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται για τα νέα κράτη μέλη. Υπάρχουν ιστορικοί λόγοι για τους οποίους τα νέα κράτη μέλη έχουν μείνει πίσω. Παρ' όλα αυτά, μια επιτυχημένη ευρωπαϊκή πολιτική δεν είναι δυνατή χωρίς τη συμβολή τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο μιας πολιτικής για το κλίμα ως κοινή ευθύνη και να παράσχει επαρκή υποστήριξη στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά την εφαρμογή αποτελεσματικών κλιματικών πολιτικών.

A

B

C

D

E

ΕΛΛΑΔΑ

F

G

ΕΛΛΑΔΑ

Συνολική αξιολόγηση

Η Ελλάδα βαθμολογείται με F.

Αν και διαθέτει επίσημη κλιματική στρατηγική, αυτή έχει διαμορφωθεί πριν από αρκετά χρόνια και δεν προχωρά πέρα από το 2010, ενώ δεν υπάρχει κάποιος δεσμευτικός στόχος για την μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Στην παρούσα φάση αναπτύσσεται μια νέα στρατηγική για το κλίμα, όμως φαίνεται πως δεν θα αφορά μια ολοκληρωμένη πρόταση, αλλά θα εστιάζει κυρίως στην υλοποίηση των πολιτικών της ΕΕ για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Αναφορικά με τις υφιστάμενες πολιτικές σε όλους τους τομείς, τα μέτρα που λαμβάνονται δεν είναι επαρκώς φιλόδοξα. Ο βαθμός που παίρνει η Ελλάδα για τα μέτρα που λαμβάνει στους ιδιαίτερα ενεργοβόρους τομείς της βιομηχανίας, των κτιρίων και των μεταφορών είναι πολύ χαμηλός.

Επιτυχημένο παράδειγμα

- Η Ελλάδα διαθέτει ένα καλό σύστημα διείσδυσης των φ/β στον οικιακό τομέα (επίδοση KWh στο μέγιστο δυνατό βαθμό και περιορισμός των γραφειοκρατικών εμποδίων). Επιπλέον, ένας νέος νόμος επιβάλλει την εγκατάσταση ηλιακών θερμικών και φ/β συστημάτων σε κάθε νέο ή ριζικώς ανακαινισμένο κτίριο.

Πλαίσιο υποστήριξης των ΑΠΕ στον ηλεκτρισμό

Στην Ελλάδα, εφαρμόζεται από το 2006 ένα σύστημα επιδότησης της KWh με τιμές που διαφοροποιούνται ανάλογα με την τεχνολογία. Η οικονομική στήριξη βρίσκεται σε πολύ καλό επίπεδο και θα έπρεπε να οδηγήσει σε αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ. Ωστόσο, θα πρέπει να γίνουν πολλές βελτιώσεις στο σύστημα αδειοδότησης και διοίκησης ώστε να μεγαλώσει η αποτελεσματικότητα του συστήματος. Σήμερα, τα γραφειοκρατικά και διοικητικά προβλήματα είναι αρκετά, ιδίως για τα αιολικά έργα, π.χ. έλλειψη ολοκληρωμένου και δεσμευτικού εθνικού σχεδίου για τις χρήσεις γης, έλλειψη κτηματολογίου και δασολογίου, έλλειψη ενημέρωση και συμμετοχής όλων των εμπλεκομένων.

Τομείς που πρέπει να βελτιωθούν

- Οι ενεργοβόρες βιομηχανίες αντιμετωπίζουν ευνοϊκές συνθήκες σχετικά με την χρήση ηλεκτρισμού. Μπορούν να προμηθευτούν ηλεκτρισμό σε χαμηλές τιμές με μακροπρόθεσμα συμβόλαια, πράγμα που αποτρέπει την υλοποίηση πολιτικών ενεργειακής εξοικονόμησης.
- Ο λιγνίτης είναι η κύρια ενεργειακή πηγή για την Ελλάδα και παρέχεται δωρεάν στην ΔΕΗ. Η σπουδαιότητα του λιγνίτη για την Ελληνική Πολιτεία αποτυπώνεται στο γεγονός του προγραμματισμού κατασκευής δυο νέων λιγνιτικών μονάδων στην Ελλάδα. Αν και η κυβέρνηση μόλις εκπόνησε μια μελέτη που δείχνει ότι ο λιγνίτης δεν είναι πια η πλέον οικονομική λύση, παρόλα αυτά προκρίνει την κατασκευή των λιγνιτικών μονάδων για λόγους ενεργειακής ασφάλειας και ανεξαρτησίας.

Επισκόπηση ανά τομέα

	ΑΠΕ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ	ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΓΕΝΙΚΑ			<ul style="list-style-type: none"> Δεν υπάρχει συνεκτική κλιματική στρατηγική για μετά το 2020
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ	<ul style="list-style-type: none"> Καλό πλαίσιο, με σημαντική υποστήριξη Προβλήματα στο «διοικητικό» περιβάλλον Οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο δημιουργούν αβεβαιότητες 	<ul style="list-style-type: none"> Καλές τιμές για τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΗΘ). Σχεδιάζεται νέο πλαίσιο που θα συνδέει ασφάλιστρα και τιμή αερίου. Αναμένεται αύξηση της ΣΗΘ λόγω αυξημένη χρήσης φυσικού αερίου στο ενεργειακό μίγμα 	<ul style="list-style-type: none"> Σημαντικές επιδοτήσεις για τα ορυκτά καύσιμα (τα λιγνιτικά αποθέματα δίδονται δωρεάν), δεν υπάρχει φόρος CO2
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο και συνεκτικό πλαίσιο 	<ul style="list-style-type: none"> Η χρήση φθηνού ηλεκτρισμού από τις ενεργοβόρες βιομηχανίες αποτρέπει δράσεις εξοικονόμησης 	<ul style="list-style-type: none"> Έμμεσες επιδοτήσεις για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες, χωρίς κάποιο πλάνο αλλαγής του σημερινού καθεστώτος
ΚΤΙΡΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική υποστήριξη για τα ηλιακά θερμικά. Το συγκεκριμένο πλαίσιο σταμάτησε τη λειτουργία του το 2003, για να επανέλθει μετέπειτα αλλά με μειωμένο εύρος 	<ul style="list-style-type: none"> Ενεργειακή πιστοποίηση κτιρίων, που όμως εφαρμόζεται με μεγάλη καθυστέρηση Παρουσιάστηκαν προβλήματα στην πιστοποίηση των ενεργειακών επιθεωρητών. 	<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλή φορολόγηση της ενέργειας στον κτιριακό τομέα
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> Δεν καταβάλλονται προσπάθειες για δράσεις πέρα από αυτές που προβλέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία Υποστήριξη για το βιοντίζελ, αλλά όχι για βιοαιθανόλη. Στόχος βιοκαυσίμων στο 7%, αλλά υπάρχουν προβλήματα στην υλοποίηση 	<ul style="list-style-type: none"> Μερικά κίνητρα φορολογικού χαρακτήρα, αλλά στο σύνολο δεν υπάρχουν επαρκή κίνητρα για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης 	<ul style="list-style-type: none"> Επέκταση του μετρώ στην Αθήνα, κατασκευή μετρώ στη Θεσσαλονίκη και κάποια σχέδια για ηλεκτρικά τρένα. Δεν υπάρχει φόρος CO2, αλλά βασίζεται κυρίως στον όγκο του οχήματος
ΓΕΩΡΓΙΑ			<ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει νομοθεσία που προστατεύει τις αλλαγές των χρήσεων γης, αλλά μεγάλα προβλήματα στην εφαρμογή και τον έλεγχο Δεν υπάρχουν κίνητρα για την μείωση του μεθανίου, ύπαρξη μόνο μερικών προγραμμάτων για την βιολογική γεωργία
ΔΑΣΟΠΟΝΙΑ			<ul style="list-style-type: none"> Νομικά δεσμευτική και ξεκάθαρη απαγόρευση για τις αλλαγές χρήσης γης των δασών, αλλά προβλήματα στην εφαρμογή και τον έλεγχο Έλλειψη συστήματος απογραφής των δασών και δασολογίου Η απογραφή είναι μερικώς διαθέσιμη για τις προστατευόμενες περιοχές, αλλά χωρίς μεγάλη ανάλυση

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Οι τομείς αναλυτικά

ΑΠΕ Το κύριο μέσο στήριξης για τις ΑΠΕ είναι η επιδότηση της τιμής διοχέτευσης της ενέργειας στο δίκτυο (feed-in tariff), που εισήχθη το 2006. Καλύπτει όλες τις τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η τιμή εξαρτάται από τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία. Ωστόσο, το διοικητικό και τεχνικό περιβάλλον δεν είναι ακόμα πολύ ευνοϊκό, δεδομένου ότι υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή των ΑΠΕ. Οι καθυστερήσεις οφείλονται στις ακυρώσεις των επενδύσεων από τα δικαστήρια και από το ΣτΕ, λόγω του προβλήματος των μακροχρόνιων αδειών παραγωγής που δεν οδηγούν σε πραγματική κατασκευή των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής (συναλλαγή των αδειών μεταξύ των επενδυτών), αλλά και λόγω της έλλειψης πρόσβασης στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας κτλ. Σημαντικά εμπόδια, ιδίως για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας, είναι η έλλειψη ολοκληρωμένου και δεσμευτικού εθνικού σχεδιασμού χρήσεων γης, η έλλειψη πρόσβασης σε πληροφορίες και η ανάμειξη ενδιαφερομένων πλευρών, συχνά με αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα και τοποθετήσεις.

Ωστόσο, όσον αφορά στην προτεραιότητα σύνδεσης και χρήσης του δικτύου, τα έργα ΑΠΕ έχουν σαφές προβάδισμα έναντι των μονάδων συμβατικών καυσίμων.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ Η συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας υποστηρίζεται μέσω μιας ευνοϊκής τιμής παροχής ενέργειας στο δίκτυο. Υπάρχουν συγκεκριμένα τιμολόγια για τις διαφορετικές τεχνολογίες συμπαραγωγής ενέργειας που έχουν προταθεί, αλλά δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή. Για τους λόγους αυτούς είναι πιθανό να μην επιτευχθεί ο εθνικός στόχος που έχει τεθεί για την αύξηση της συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατά 12%.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Στην Ελλάδα, έχουν ήδη δοθεί μεγάλες επιδοτήσεις στη ΔΕΗ. Τα κοιτάσματα λιγνίτη παρέχονται δωρεάν, με βάση ρύθμιση που βρίσκεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημιουργίας της ΔΕΗ. Επί του παρόντος, δεν υπάρχουν επίσημα σχέδια για τη σταδιακή κατάργηση των μονάδων παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη και έχει αυξηθεί ο φόβος ότι αυτή η κατάσταση θα διευρυνθεί με την πρόσβαση ιδιωτών επενδυτών στην εκμετάλλευση των λιγνιτικών κοιτασμάτων.

Η τεχνολογία δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα δεν υποστηρίζεται στην Ελλάδα, ούτε για τον άνθρακα και το φυσικό αέριο, αλλά ούτε και τη βιομάζα.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΑΠΕ Αν και δεν υπάρχουν στοχευμένες πολιτικές στον τομέα αυτό, παρά μόνο μερικά πλοτικά έργα ή έργα επίδειξης για τις ΑΠΕ, η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη βιομηχανία για τη παραγωγή θερμότητας ή καυσίμων αυξήθηκε κατά 1,4% από το 2000 έως το 2007. Το πιο πιθανό είναι αυτό να οφείλεται σε αυτόνομες πρωτοβουλίες εντός των τομέων.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ Η ενεργειακή απόδοση του βιομηχανικού τομέα δεν καλύπτεται από ειδικά κίνητρα. Παράλληλα δεν υπάρχουν συστήματα υποστήριξης που να αφορούν στην εμπορία εκπομπών και δεν υπάρχει υποστήριξη για την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών. Χωρίς στοχοθέτηση, ο τομέας δεν θα είναι δυνατόν να επιτύχει στο μέλλον μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Οι βιομηχανίες που χρησιμοποιούν μεγάλα ποσά ενέργειας, κυρίως βιομηχανίες χάλυβα και αλουμινίου, ευνοούνται από τα πολύ χαμηλά τιμολόγια για τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό δεν υποστηρίζει την ανάπτυξη ΑΠΕ ή μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας. Εξάλλου, η φορολόγηση της ενέργειας για τα συμβατικά καύσιμα που χρησιμοποιούνται στον κλάδο είναι μάλλον χαμηλή.

Υπάρχει σε ισχύ κάποια μικρή υποστήριξη για τον καινοτόμο σχεδιασμό προϊόντων, η οποία όμως δεν είναι σε καμία περίπτωση υψηλού βαθμού φιλοδοξίας.

ΚΤΙΡΙΑ

ΑΠΕ Η παραγωγή θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα έχει υποστηριχθεί με επιχορηγήσεις επενδύσεων, επιδοτήσεις και φορολογικές ελαφρύνσεις από το 1995. Καθώς υπήρχαν περιορισμοί επί του προϋπολογισμού, μια χαμηλότερη επιδότηση εισήχθη το 2006 και βρίσκεται ακόμη σε ισχύ.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ Με τη σημερινή νομοθεσία, δε διαφαίνεται κάποια μεταβατική τροχιά για τη δημιουργία κτηρίων μηδενικής ενέργειας. Ωστόσο, ένα νέο πλαίσιο αναμένεται να τεθεί σε ισχύ το τρέχον έτος, το οποίο χαράσσει μια πορεία προς τη δημιουργία κτηρίων μηδενικής ενέργειας έως το 2019. Παράλληλα έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία οι απαιτήσεις της οδηγίας οικολογικού σχεδιασμού. Υπάρχει ήδη η σήμανση που αφορά στην ενεργειακή ταξινόμηση των λευκών συσκευών και το 2009 εισήχθη ένα επιτυχημένο πρόγραμμα για την ενεργειακή απόδοση των κλιματιστικών συσκευών. Ο Κανονισμός της ΕΕ σχετικά με την ενεργειακή πιστοποίηση των κτηρίων έχει αρχίσει να εφαρμόζεται, αλλά με μία σημαντική καθυστέρηση 4 ετών. Παράλληλα, η εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας δεν είναι πολύ ισχυρή, ενώ υπάρχουν και προβλήματα σχετικά με την πιστοποίηση «ενεργειακών επιθεωρητών».

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Το επίπεδο φορολόγησης επί της ενέργειας που χρησιμοποιείται σε κτίρια είναι αρκετά χαμηλό. Το φυσικό αέριο, για παράδειγμα, δεν έχει καμία φορολόγηση, εφόσον χρησιμοποιείται για τη θέρμανση κτιρίων.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΑΠΕ Ένα ποσοστό βιοκαυσίμων έως 5% θα πρέπει να αναμειγνύεται στα διυλιστήρια. Επιπλέον, έχει οριστεί μια ετήσια ποσόστωση για τα βιοκαύσιμα, η οποία απαλλάσσεται από το φόρο για ορυκτά καύσιμα. Παράλληλα υπάρχουν επιδοτήσεις μεταξύ 40% και 55% για τα βιοκαύσιμα, αλλά όχι και για τη βιοαιθανόλη. Η υποστήριξη αυτή έχει οδηγήσει σε μια μικρή αύξηση της χρήσης βιοκαυσίμων κατά 0,9% μεταξύ 2005 και 2007. Η τρέχουσα ποσόστωση καθορίζεται σε 7%, αλλά τα τρέχοντα μέτρα και τάσεις καθιστούν απίθανο ότι αυτό θα επιτευχθεί. Η μετακίνηση με ηλεκτρικά μέσα δεν παίζει κανένα ρόλο στη μελλοντική στρατηγική της Ελλάδας στον τομέα των μεταφορών.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ Δεν υπάρχουν κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών των νέων οχημάτων κάτω από τα όρια που θέτει η ευρωπαϊκή νομοθεσία. Όσον αφορά στις εμπορευματικές μεταφορές, δεν υπάρχουν κίνητρα για χαμηλότερες εκπομπές από τα φορτηγά. Το πρόβλημα επιδεινώνεται από το γεγονός ότι ο ελληνικός στόλος οχημάτων είναι αρκετά παλιός, περίπου 18 χρονών κατά μέσο όρο.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Μόνο μικρές επενδύσεις προγραμματίζονται για την ανάπτυξη μεταφορών χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Η δραστηριοποίηση συνήθως γίνεται σε επίπεδο πόλης/κοινότητας και δεν υπάρχει συνολική στρατηγική. Επίσης, ο σχεδιασμός για αλλαγή του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών δεν παίζει κανένα ρόλο στον ελληνικό τομέα των μεταφορών. Τα αυτοκίνητα φορολογούνται με βάση τον όγκο τους και όχι με βάσει τις εκπομπές CO₂.

ΓΕΩΡΓΙΑ

Στο γεωργικό τομέα, υπάρχουν όρια για τα επίπεδα αζώτου, αλλά η επιβολή τους γίνεται μόνο όπου καταβάλλονται επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και δεν υπάρχουν μέτρα για τη μείωση των εκπομπών μεθανίου και υπάρχει μόνο περιορισμένη υποστήριξη για τις αειφόρες γεωργικές πρακτικές, οι συνολικές εκπομπές από τη γεωργία μειώθηκαν σημαντικά, κατά περισσότερο από 10% το διάστημα 2000 - 2008.

Από το 1999, η χρήση γης στην Ελλάδα καταγράφεται μέσω του προγράμματος CORINE, το οποίο ανανεώνεται κάθε 10 χρόνια. Ωστόσο, η ανάλυση του CORINE δεν είναι ικανοποιητική, ενώ δεν υπάρχει κάποιο άλλο σύστημα καταγραφής ή σχετική νομοθεσία. Οι προστατευόμενες περιοχές έχουν χαρτογραφηθεί.

ΔΑΣΟΠΟΝΙΑ

Δεν υπάρχει απογραφή των δασών για το σύνολο της χώρας, κάτι το οποίο συνιστά σημαντικό παράγοντα αβεβαιότητας για τους επενδυτές. Οι δασικές περιοχές προστατεύονται επαρκώς από το Σύνταγμα και από τη νομοθεσία κατά της αλλαγής χρήσης γης. Αν και η νομοθεσία είναι σαφής και πολύ αυστηρή, υπάρχουν σημαντικά προβλήματα με την αποτελεσματική εφαρμογή, κυρίως λόγω της έλλειψης χαρτογράφησης των δασών.

ΑΝΑΝΕΩΣΗ (ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010):

Η αξιολόγηση των πολιτικών της Ελλάδας αφορά την περίοδο μέχρι τον Ιούλιο του 2010. Από τότε έχουν ανακοινωθεί νέες πρωτοβουλίες, όπως το μαζικό πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια με τίτλο «Χτίζοντας το μέλλον» και η συσχέτιση των τελών κυκλοφορίας των οχημάτων με τις εκπομπών CO₂. Αν συνεκτιμώνταν οι εξελίξεις αυτές, η κατάταξη της Ελλάδας θα ήταν καλύτερη και η τελική της βαθμολόγηση θα ήταν «E». Τούτο όμως δεν ήταν δυνατό, καθώς η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε ήταν δεδομένη για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ που αξιολογήθηκαν. Η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα για τη βελτίωση της βαθμολόγησής της καθώς σήμερα -εν μέσω οικονομικής κρίσης- επιβάλλεται η σταδιακή μετάβαση της χώρας σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.